

מצב התפלות במקדש.

פעמים רבות נשאו ונתנו בעניני התפלה ומקורה ובנתנם את לבם לבור ולבקש ציונים, כמשמרות נטועים מצאו ברכות אחדות יישנות ונושנות וכלם היו לתורה ולתעודה, כי למן היום אשר התחדש הדת נעוריו על ידי עזרא והסופרים תקנות וציונים הרבה יצאו לפעולות אדם ופרו ורבו בכל דור ודור, וכשכבר הימים הבאים שמום חק ולא יעבר ככל תפוצות ישראל. אחת מן התקנות אשר התקינו היתה תפלת היום, למען החזיק את העם באמונתם ודעותם, ולתקון מעות חסרון ידיעת התורה תקעו יתד עול מלכות שמים על צוארי המאמינים בדי ובמשה עבדו בתקנם קריאת שמע ופרשיותיה; ולגדור גדר ולעמוד בפריץ נגד רוח הפרסיים גזרו אומר לברך ברכת יוצר אור בכל יום ויום. בערך הזמן עוד באו בחוברת התפלה ישרים ותהלות כמועדים, ודברי תורה ותחנונים בימי החול. לסופרים נתיחסו הברכות לפני ק"ש ולאחריה, שלש תפלות הראשונות והאחרונות וכיחוד המשפט להתפלל שלש פעמים ביום, כאשר דניאל זמנין תלתה ביומא בעא בעותה ודניאל⁶¹⁴. יותר מכל המבקרים צעד צעדיו קדימה החכם לאנדרסווס בהגיון לבן ועל דרך ההשערה השתדל לקבוע עת וזמן הולדת כל ברכות שמונה עשרה. לפי רעיונו מלאכת הקודש אשר השאירו אחריהם ברכה שומרי הדת ישנה ונושנה היא ואין לה ולשמעון הפקולי דבר, כי מלבד ברכת „ו למלשינים" וברכת „ולירושלים" אשר בעצם וראשונה בחוברת אחת היתה עם „את צמח דוד" התפלה על ידי החכמים וחסידים הראשונים הושלכה בעוד המקדש נכון וקים.

בראותנו את כל עמל ואת כל כשרון המעשה בקביעת זמן תולדות התפלה וברכותיה, רעה ראינו כשגגה שיוצא מלפני השליט, כי לא שמו עינם אל מצב התפלות במקדש ועל ידי זה החליטו, כי כל התפלות אשר נתקנו מחרט הסופרים וחסידים הראשונים לתפלת צבור נקבעו. בהביאם חקר לבכם במשפט על כל נעלם לא ירדו על עמקי הדבר והניחו את ידם מן דברים רבים אשר טוב היה לאחזם, כי רק בדרך הזה נוח היתה להם למצא פשר דבר הסתירה אשר גם לרואה לעינים יראה בשמעו השמועות השונות בדבר עת וזמן הולדת תפלת שמונה עשרה. ותחת זה כאשר ראו, כי בשל אשר יעמל האדם לבקש הדברים על בורים, אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה למצא דברי חפין וכתוב יושר דברי אמת, בחרו בדרך היותר קל לענות סרה על הקבלה ולאמור כי אין ממש לכל הדברים המספרים,

כי רק מימי רבן גמליאל והלאה נקבעה התפלה לדורות, אחרי אשר גלוי וידוע לפנינו, מתי נתחברו התפלות.

דברים רבים יוכיחו נגד הדעות האלה ויצדיקו ספורי הקבלה. כי רק מדבר רבן גמליאל ודתו להתפלל התפלה שלש פעמים ביום. בעצם וראשונה יקומו לעדים נאמנים בני זמנו אשר נקבו בשמם: רבי יהושע ורבי אליעזר. גם שניהם קול אחד התנגדו לתקנת רבן גמליאל באמרם, כי תפלת מעין י"ח ד', וכי העויסה תפלתו קבע, אין תפלתו תחנונים (ברכות ט"ז): אמנם לא התנגדו כנגד קריאת שמע ורנו דיניהם בדבר עתה וזמנה (ברכות ט"ז): וזה יהיה לעדות, כי רק עתה הוקבעה תפלת היום. וזאת שינית, כי בענין תפלת ערבית נתחלקו הדעות בין רבן גמליאל ורבי יהושע אם חובה היא או רשות (ברכות כ"ז): ורבן גמליאל גזר לעשותה חובה, גם מזה יצא לאור כי עד הנה לא נחתך הדין. ולהקים עד נאמן, כי בימי קדם לא התפללו התפלה נערוך ממישנות תמיד ויומא (ליב, ס"ח): למען הראות כי במקדש לא שמו לב לכל התפלות וברכות אשר יצאו מפי הסופרים וחסידים הראשונים. מה ראו על ככה ומה הגיע אליהם לעשות כן, עוד נראה במשך דברינו, כעת נשליך מכטנו על תפלות המקדש, למען הראות לדעת, כי בשגם ברכות התפלה לא מאתמול ושלשם היו, עם כל זה היו עתות לעשות לדי הפרו מצות אמירתם ומשפטם הוסג אחור ומעולם לא עצמה ידם לבא בין האולם ולמזבח, וכי בגלל הדבר הזה נשכה זכרם בדורות האחרונים, עד אשר להכמת שמעון הפקולי נתן הענין לאספס ולהכניסם ולתתם לטוב לפני רבן גמליאל. אמת ואמונה כל זאת, כי מימות עזרא והלאה לא אחת ולא שתיים התבוררה התישוקה בלב המאמינים לדבוק בה' אלהיהם באברים חזקים ומסרות לא יתקו. וביחוד כאשר סבבם צרות רבות ואנחות ואנית קיומם השבה להשבר: מלכות יון הרשעה עמדה עליהם להשיכחם תורתם ולהעבירם מחקי רצונם — אל אל בשמים נשאו עיניהם, בו בטחו ועליו גלו דרכיהם כי הוא יעשה מלחמתם ועזרה בצרה ימצא להם מאד. דברי תחנוניהם האלה מקירות לבם יצאו ובכל מוישבתייהם שפכו ישיחם לאדון כל, עד אשר העלימו עיניהם מן העבודה בהיכל ובחפצם קרבת ד' למותר היו להם הקרבנות. וגם כאשר רבו הצרות והשקוין משומם הוקם על בנית המקדש חזקו עליהם דברי יראי ה' ולא דרשו את ד' רק בתפלות ותחנונים ובשגם אנושה מכותיהם, כי נגע האויב עד שער ההיכל, זעף די נשאו כי חטאו לו עד אשר יריב ריבם ויעשה משפטם ועד יעבור הזעם לא קדמו את ד' לא בעולות ולא באלפי אילים ולא ברבבות נחלי שמן. על דרך הזה גדל ערך התפלה מן ערך הקרבנות. אמנם בהניח ד' לעם מכל אויביהם מסביב ופנו את ההיכל וטהרו את המקדש, העבודה לאיתנה הושבה כאשר היה מלפנים וזאת היתה לסבה כי התפלה מחדש נדחה מפני הקרבן. כל התחנות ותפלות אשר סמיכתם לתורה

ולעבודה נעדרת או אשר מהרט ידי החסידים יצאו לא הוקבעו להאמר, ולכן הושמטו כל התחנונים אשר יסודותם בימי מגור ומצוק כאשר הציק האויב תחתם ועמם ברכת יוצר אור, ותחתם באו בחוברת התפלה ברכות הקשורות בתורה ועבודה והמוכירות הסדי' ה' ורב טוב אשר גמל את ישראל בהושיעם מכף מעול ומחמין והוציאם מטיט היון ואל יטבעו. כאשר אמר להם הממונה ברכו, לא ברכו רק ברכה אחת ואחר קריאתם שמע, והיה אם שמוע, ויאמר ועשרת הדברות קראו להם שנית ואז אמרו אמת ויציב ועבודה וברכת הכהנים. (תמיד ל"ב.) לא אמרו שלש ברכות הראשונות והשמיטו כל תוך התפלה אשר מלבד „השיבה שופטינו“, „ולירושלים“ וברכת „ולמלשינים“ בימים האלה ובעת ההיא כבר הובאו בסדר תפלות היום. וגם בשלש ברכות האחרונות השמיטו אחרות ואחרות החליפו בחדשות. ברכת „רצה“ מעיל חדש עמטה ובמקדש לא התפללו כמבראשונה, כאשר יצאה מתחת יד מתקניה, וחתמוה „בשאותך לברך ביראה נעבוד“ ולא כחותמה לפנים: „המקבל תפלת עמו ישראל ברצון“ (ברכות י"א: רש"י ד"ה ועבוד ה.). ברכת „מודים“ הושמטה וברכת „שלום רב“ נתנה מקומה לברכת „שים שלום“ למען יתפלל העם בפרוש הכהנים את כפיהם לברכם. וכאשר הכהנים פתחו את פיהם ואמרו „וברכך“ העם ענם בקול: שים שלום טובה וברכה; ובאמרו: „יאר ד' פניו אליך ויחנך“ השיבו: ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך“ ועל חתימת ברכתם התפללו „וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלום“, ואשר אמרו כי הכהנים לא חזרו פניהם מן הצבור עד שיתחיל שליח צבור שים שלום (סוטה ל"ט:) כבר בימים המאוחרים היה, כאשר נמנו וגמרו לאמור פסוקים אחרים למען הסביר פנים למברכים (שם ט.) אמנם בעצם וראשונה לא אמרו הפסוקים האלה, וכאשר תקנו אמירתם לא תקנום רק בערך ברכת „שים שלום“ ולכן מחוין למקדש בהתפללם „שלום רב“ מעולם לא נתפשט המנהג לקרא פסוקא לקבל פסוקא והאומן נגבולין אינו אלא טועה. (שם.)

וכנורל תפלות חול גורל תפלות השבתות וימים טובים וימי התעניות. בכלם דוח אחד נשא המתקנים החדשים. כל מגמת פניהם להשיב לב העם על הכהנים ולנטוע חבת העבודה במקדש בלבם, למען יגדל כבוד העבודה שבמקדש ותקטן תפארת העבודה שבלב וזאת תהיה לסבה להמשיך עם ד' והחרדים אל דברו בחבולות לא ינתקו לאדמת הקדש ולבית ד' ומאד מאד הזהרו לאמור דבר לפני האלהים אשר איננו מתאים עם התורה או עם העבודה. ולכן לשבתות וימים טובים לא התקינו ברכות חדשות ורק בשבת הוסיפו ברכה אחת למשמר היוצא, (תמיד ל"ב.) אבל בשאר ימים הטובים לא עשו רושם להכיר גדולת היום ולהניד תפארתו בשבתות ודברי שירות או

כדומה לזה. אמנם שמו עיניהם על עבודת יום הכפורים ובסמיכתם לקרבן היום תפלות רבות תקנו. לאחר קריאת התורה הכהן הגדול ערך מלין לפני העם ומברך עליהם שמונה ברכות: על התורה ועל העבודה, ועל ההודאה, ועל מחילת עונותם, ועל המקדש בפני עצמו, ועל ישראל בפני עצמן ועל ירושלים בפני עצמה ועל הכהנים בפני עצמן ועל שאר התפלה (יומא ס"ח): וזה יסמוך דברנו, כי נחויץ להם הדבר מאד לקרב העם לתורה ולעבודה ולעקור מלבם התשוקה לדרוש את ד' בכל מקום אשר יזכיר שמם, ומזה הטעם אסרו בגבולין לברך ישם כבוד ד' ולא ענו רק אמן (תענית ט"ז): ברצותם לערות עד היסוד זכרון מעשה החסידים ולהתאים התפלה עם העבודה ויחדו יהיו תמים לחיבת אחת, ישמו חק ולא יעבר להסיע מאבני התפלה קבלת עול מלכות שמים. אם בעיני בקורת נבחין ברכת המלכות נראה כי גורלה נבדל לרעה מגורל הברכות אשר נקבו בשם זכרונות ושופרות המזכרות עמה. בתפלת ראש השנה נכללת המלכות בקדושת השם ולדעת ר' יוחנן בן נורי לא תקעו אחריה וגם לדעת ר' עקיבא נכללת ורק בזאת התפרדו דעותם, כי לפי ר' יוחנן הובאה בקדושת השם, ולר' עקיבא בקדושת היום ורק על דרך זה קשורה בתקיעה (ראש השנה ל"ב). ואם נשוה הדבר הזה לעמת סדר התעניות ונראה כי בימי הצום שיש ברכות התפללו ובתוכם זכרונות ושופרות (תענית ט"ה). על נקלה תהיה לנו להפסיק הדין ולאמור, כי במקדש סרו מהר מן מצות החסידים והחליפו דתותיהם בדתים ישונות. בחול השמיטו הגאולה המספרת עצם ד' ותקף עזו וכי מבלעדיו אין לנו מלך גואל ומושיע והתקינו תחתיה אמת ויציב ובוה רצו להגיד כי כל הדברים האלה אשר קראו בעשרת הדברות ובקריאת שמע נכונים וקיימים לעולם ועד; בראש השנה עשו רושם ליום הזכרון ותקעו והריעו ובתקיעה ותרועה קדשו היום כאשר קדשו קדשו השבת בהוספת הברכה האחת (תמיד ל"ב). ולא אמרו מלכות. אבל גם הזכרונות והשופרות רק הוספה היו ותפלת היום עמדה בצורתה כבימי חול. ומאחר כי ימי הצום כימי מועד נחשבו, גם בימי המועד תקעו והריעו, אמנם רק במקדש. (תענית ט"ז):

בימים ההם ובעת ההיא הובאו בחיבת התפלה מזמורי ההלל ונסמכו גם כן לקרבנות. לאחר תפלת היום פיהם פתחו בשיר ותורת חסד על לשונם על כל הטוב אשר גמלם ד' וכי נהגם בחסדו וטובו כל הימים. לפי דעת המבקרים החדשים רוב מזמורי ההלל מתחת הרט בני זמן המכביים יצאו ועתה הוקבעו לשוררם במקהלות במקדש. כאשר הקרינו את פסחיהם או מנחתם החדשה או שלמי חגיגיהם לרצון לפני ד' נקשרה עבודת הקרבן עם הלולים ותשבחות. והגורל הזה נפל בנעימים גם לחנכה, כי הנסים והנפלאות אשר נעשו עמהם בימים האלה לא קטנו בעיניהם מגאולת מצרים ומאחר כי גם בחנכה הקריבו תודות, דבר מתקני העבודה ודתם לאמור מזמורי ההלל

ביום טוב הראשון של פסח וליל, כיו"ט של עצרת ושמונה ימי החג ושמונת ימי החנוכה (תענית כ"א; ערכי י'; שבת כ"א). וכימים טובים האלה הוסיפו שירי ההלל על השיר שהלויים היו אומרים בבית המקדש (תמיד ל"ג): וגם אלה מקרוב באו לא שערום מימי קדם. ואינו מן הנמנע כי סבת התקנתם לתקן שירים חדשים חלף המעוררים אשר השמיט המלך יוחנן (סוטה מ"ח). או כאשר פרישו בזה בגמרא (ראש השנה ל"א). בהסכם שירי הלויים למעשה בראשית ולדברים אשר נבראו בימים האחרים.

פרטות והגבלות קריאת עשרת הדברות לא נזכרו במשנה והמבקרים עד הנה לא חפשו מקור משפמם להקרא לפני, „שמע“. בשם רבי נתן אמרו כי בקשו לקרותם בגבולין, אלא שכבר במלום מפני תרעומת המינין (ברכות י"ב) והבטול הזה עוד פעמים רבות העלו לזכרון האמוראים הבבליים כאשר יעצו עצה לתקנם בסורא ובנהרדעא (שם). דברים האלה יירונו, כי גם קריאת עשרת הדברות תקנה מאוחרת היתה בזמן רב אחר אשר שמו חק ומשפט לקרא את שמע ופרשיותיה לפני העם וכאשר מצותה נודע בשערים, אז כבר נתפסמו המינין כנהר שוטף ונתנו לעשרת הדברות קרושה יתרה וזאת היתה לסבה כי בגבולין לא רצו לאמרם. ועת תקן קריאתם במקדש כאשר הושבה העבודה לאיתנה והחזיקו עמודי העבודה בתפלות ותחנונים ובקריאת פרשות מן התורה למען למד את העם התורה והמצות. ואם הדבר כן, אז אמת ויציב, כי תפלות ישראל במקדש נבדלו מן התפלות בגבולין. וזאת תהיה לנו לעדה כי כשכבר הימים הבאים התקינו במקדש תקנות חדשות אשר במקומות אחרים לא יצאו לפעלות אדם בדבר שפתים, ומה נוכל לשפוט בצדק, כי על ברכי בני זמן אחד מן הזמנים נולדו מאיזה סבה הוספות וחסרונות בתפלות המקדש, ובתי הכנסיות בגבולין עמדו על מצבתם הישנה ולא שנו דבר ממנהג אבותיהם. לא הניחו את ידם מן הדברים אשר ירשו מאבותם. פעם כי ערב לפניהם ארשת העתיקה, פעם מחסרון ידיעת התקנה החדשה ופעמים רבות, כי גדלה בעיניהם עבודת המקדש מעבודתם וכאשר שמעו חדשות לא הכחידו תחת לשונם, כי מקור התקונים מעבודת המקדש נובעת ואין להם ולתקנה זו דבר באשר בכתי תפלתם אין כהן בעבודתו ולא לוי בדוכנו ולא ישראל במעמדו.

אחר הדברים האלה נחתוך הדין ונאמר, כי אמת אמרו המבקרים בירדם על עמקי מקור התפלות ותחנונים והוציאו לאור עת הולדתם, ואמת אמרו בעלי הקבלה במסרם לנו, כי שמעון הפקולי הסדיר שמונה עשרה ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר (מגילה י"ז): ולא לבר דבר שפתים אשר אמר ר' יוחנן כי מאה ועשרים זקנים ובהם כמה נביאים תקנו שמונה עשרה ברכות על הסדר (שם) ודברי כלם יחדו יהיו תמים אל המענה אשר בקש פשר הדבר בהכריע הדין לאמור: ישכחום וחזרו וסדרום (שם י"ח). כי כאשר הושבה העבודה על מכונה רבים מיושבי גליל השתדלו לקבוע תפלותם

ותחנוניהם כבמקדש ולא היה להם זכרון לכל אישר נעשה בימים הראשונים על ידי הסופרים.

להאיר הדברים אשר אמרנו, כי היו ימים מן הימים על אדמת הקדשה, במ נצחו המשתדלים לקשר עבודת המקדש בקריאת התורה ועבודת הקרבנות, וכי בימים האלה קימו וקבלו עליהם ועל כל הנלוים עליהם לצרף התפלה ולהבריל ממנה כל התחנות ובקשות אישר תוכן דבריהם באמונה איננו מתאים עם צרכי הצבור, נשוב על הסבות אשר סבבו לברא דברים חדשים ולהשכיח את כל זה אישר נעשה עד הנה על ידה התפלות. לא נרחק מאד מן האמת, בבקשנו ירשי התקנות במחלקות ודעות בין הכהנים והמשכילים בעם. גם הראה לעינים יראה, כי מימות עזרא והלאה מלחמה היתה בין שתי הכתות האלה כל הימים, וכי ימים רבים צרו דרשי התורה ותפשיה עיר וחומת הכהנים להלחם עליה. מי ומי היו המנצחים לא נודע לנו, אבל הרבה רושמים לעדה יהיו, כי בקרב שנים רבות דגל הכהנים עמד לנס העם ואליו ידרשו במקלות רבנות בית ישראל. לערוך הרושמים האלה במערכות למותר יהיה, כבר הוציאם החכם גייגער לאור ורק אחד נוסף עליהם, והוא, כי מכל הנכרים אשר מן עזרא עד שמעון הצדיק מסלה היו לשאר עמם אין גם אחד נקרא בשם ואין לאל ידנו לדעת, אם האנשים אשר פקודתם להעמיד תלמידים הרבה, להיות מתונים בדיון ולעשות סיג לתורה כהנים או ישראלים היו. אמנם כאשר בשורה מצאת, איש רין לבדו נראה אשר על ידו נתקבלה התורה לדורות האחרונים והאיש הזה שמעון הצדיק — חמר מגזע הכהנים. בשורה האלה אור תאיר על אישר תשכון עננה ובמחשכים לנוגה תהיה, כי גם בדורות בין עזרא ושמעון הצדיק עוד הכהנים עמדו בממשלתם והחזיקו הדת, לכל תכרת שרישה וענפה ולא ראו בסבר פנים יפות, אשר החכמים ינחלו בנהלתם ללמוד וללמד ולהנות בתורת ד'. ואם מן הדבר, כי מן האנשים אשר נקבו בשם תופשי התורה אין גם אחד בדורות הראשונים אשר לא משבט בני אהרן הוא נוכל ליטפוט בצדק, או בבקשנו חכמה נקל לנו הדעת, כי הכהנים אחזו בדת בכל עצמם ותקף ידם ומנמת פניהם למשוך את המון העם בחבליהם ובעבותם, למען יבחרו במעשיהם ועל פיהם יבואו. לא כהדו תחת לשונם, כי הם ישמרו הדעת, ורק מפיהם יפוצו מעינות התורה חוצה.

אין ספק, כי הכהנים קבעו יתדותם בעמודי התורה לעמת החכמים ושנו ושלשו, כי אותם בחר ד' להגיד לעם משפטו והם התקדשו לשמור משמרת כל עדת ישראל, להם פקדת המשכן וכל אשר בו בקדש וכליו. ובמלחמתם צדקם לפניהם הלך ולכן את כלם נשא וזה לגדוע יד וכח המתנגדים בעם והחפצים קרבת שדי באמרם, כי תורה צוה לנו משה מורישה קהלת יעקב היא. וגם נקל היתה להם לעמוד על מצבתם ומשמרתם ולהשליך אחרי גום שנאיהם

מנדיהם, כי דברי התורה ככתבם אותם שמו משענה למשפט בין דין לדין בין נגע לנגע ואותם הקדישו לשרת במקדש. הם הקריבו את קרבן העם, הם זבחו את זבחייהם והם השיאו עון אשמתם ועל ידי זה מעיזו היו לתמים כי ידעו מרת נפשם ובשמחתם התערבו ולב העם שלם היה עם הכהנים בני צדוק כמבראשונה עד אשר לא שמו לב לתקנות החסידים ותפלותיהם. וכאשר כת הכהנים עצמה וגדלה, שמו דבריהם ומחשבותם לחק ולמשפט בפני כל העדה והרסו את בנין החסידים אשר מבין המשכילים עלו למעלה. דברי שמעון הצדיק יורו, כי יש יסוד ומסוד לאשר אמרנו, וכי רבים מנושאי הקבלה ברע עין ראו מעשה החסידים ולפי שכלם קראו לעובדי דרך ללכת בארץ צדקה כדרך נתיבות משפט התורה. הוא היה אומר: על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. כמאמרו הזה הרים ידו לנגח ובאלה אשר באהבתם וחתם לדי ולמצותיו הפריזו על המדה ובחרו באמונה ובתפלה יותר מן המעשה ובהזהרם מן דברים אשר לא נצטוו בתורת משה פנו ערף לדברים רבים אשר מדבר התורה ודתה לעשותם ועל זה אמר כי בהיק היהודים יוטל את התורה ומדי כל משפטה ובלא דעתה אולת אדם תסלף דרכו ותפארתי עשה עון ופשע וחטא יחטאו כל אלה אשר ביום צומם ותחונניהם ימצאו הפין ולא בעבודת המקדש הכתובה בספר תורת משה, כי עבודת המקדש מדי יום ביומו יותר תהיה לרצון לפני אדון כל מן כל התפלות אשר בימים האלה פרו ורבו עד בלי די. ובהכינו העבודה לעמוד העולם רק על עבודת קרבן היום חשב ואותה לברה שם לראש להקרב בה לאל עולם, עד אשר בלעני שפה ובפה מלא שחוק דבר על הקרבנות אשר בדרך אחרת הקריבו, והחסידים הראשונים המתנדבים נזירות בהתאותם תאוה להביא קרבן חטאת (נדרים י'): לא מצאו חן בעיניו ולעני כל אמר, כי רק פעם אחת אכל אשם נזיר (שם טי:). וטוב ויפה אשר למדו מדברות שמעון הצדיק, כי לדעתו המצער עצמו מכל דבר והמתענה נקרא חוטא (שם י'). ואם הדבר כן, כי גם שמעון הצדיק נבדל מן החסידים בעשותו לקו ולמשקלת היראה את ה' בעבודה ולא התפלה, קרוב הדבר מאד, כי רבים מכני זמנו השבו מחשבותיו ותפלות החסידים כאותיות פרוות באויר היו ומדת ארכם ורחבם מעולם לא נתפשטה בכל גבולות ישראל ובשגם בעתים מיוחדות גם במקדש יצאו לפעולות אדם בכר שפתים, מעולם לא נשתרשו בלב כל העם וכאשר רמה יד וחיל הכהנים, בשלכת אחת הפילו כל יער התחנונים והתפלות אשר צמחו וגם עשו פרי מימות הסופרים עד היום הזה.

ימי הנצחון הכהנים בימי ממלכת המלך יוחנן הורקנוס היו ובטענותיו ודעותיו נולדו התקנות החדשות להרוס את כל זה אשר בנו החסידים הראשונים והוא ישלם המלאכה להתאים התפלה עם העבודה להיות אחת. לפני ישבו על כסא

ממלכתו ארכה היתה המלחמה בין החכמים והכהנים והכמים הלכים והזקים ובית הכהנים הלכים ודלים. אמנם אחרי מות שמעון אביו הגדיל לעשות בהרחיבו גבולות ארצו ובמלא רחב אדמת הקדש פרה האושר וההצלחה לצבי ולתפארת בו החל רוח גבורתו ומעלתו לפעמו עד אשר יצא פתגמו להעביר זכרון מפלת עמו והיה ממאן לאמור דברים בתפלת היום אשר רחוקים מן האמת הוא בטל המעוררים (סוטה ט"ז). בשנאו הבכיות על שפלות העם ועל זעם וקצף ד' בהסתיר פניו משמוע אנקת אסירי התקוה, ובכטלו פסוק „עזרה למה תישן וגוי הניף ידו על כל התפלות אשר מעינם ומקורם ממעמקי לב עם בזוי ושסוי יצאו. וגם אם אין ראייה לדבר סמך לדבר התחנות בימי התעניות. (תענית ט"ו). מחלוק הדעות בין רבי יהודה וסתם המשנה נוכל לשפוט, כי היו עתים אשר התפללו תחת זכרונות ושופרות פסוקים מן ספר מלכים וירמיהו אשר ישאו קול בכי ונהו על האיב ועל אשר אכלה יהודה ושעריה אמללו. ובהיות כי רבי יהודה חבה יתירה חבב המנהגים הישנים וגם כדיני קריאת התורה גזר אמר „מקום שמפסיקין בשבת שחרית שם קורין במנחה ובשני ובחמישי ולשבת הבאה" כאשר היה בימי קדם בקראם התורה לשלש השנים וכאשר הושם לחק בימינו כי לפי המנהג החדש יותר טוב היה לקרא התורה על פי רבי מאיר (מגילה ל"א): אינו מן הנמנע, כי רבי יהודה גם בתפלות התעניות רצה במנהג הישן, ואם דברינו האלה נכונים וקיימים, אז עדות נאמנה תהיה לנו כי כגורל בטול המעוררים בתפלת היום גורל כל המעוררים, וכי שם „המעוררים" מוסב על כל התפלות ותחנות אשר יבנו ויספרו כי רחק מנחם מעם ישראל, ולא יצא משפטנו מעקל באמרנו כי בימי המלך יהוחנן הושמטו מן תפלות היום כל התפלות אשר מחרט הסופרים יצאו.

מלבד בטול המעוררים עוד בטל המלך יוחנן את הנוקפים, העביר הודיית המעשר, עד ימיו פטיש היה מכה בירושלים ובימיו אין אדם צריך לשאול על הדמאי. (סוטה ט"ז): תקנות האלה יוכיחו כי כל הדברים הנוגעים בכהונה וקרבתו לדבר גדול נחשבו בעיניו וראש ותכלית כל מעשיו להחזיק הכהנים בדוכנם ולהרים קרנם עד למעלה. וגם כי בכואו בימים נעשה צדוקי יורנו, כי לבו לעולם נטה אל דברי התורה ככתבם וכל הדברים, אשר לפי דעתו רק החכמים ברו מלבם יגעים היו לו ותחתם חזק דברי התורה ומשפטיה. וכאשר נשמע פתגם המלך מהרו וחשו לעבוד את ד' בעבודת הקרבן ומנחה והעמידו הכהנים על מצבתם ומשמרתם הישנה ותפלות החסידים לעמת שבאו כן הלכו וברבות הימים הכל נשכח עד בא שמעון הפקולי וחזר ויסדם.